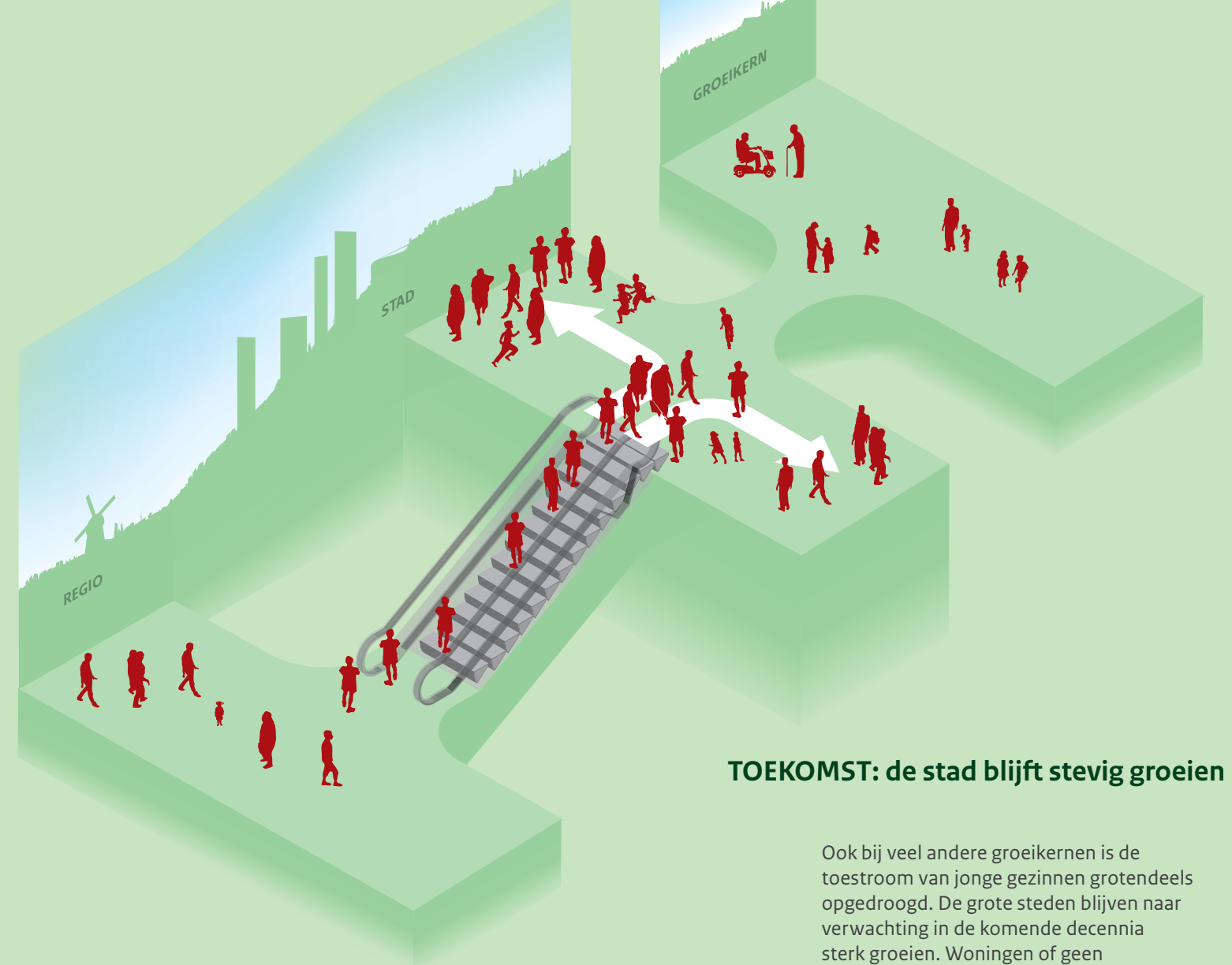

DE STAD ALS ROLTRAP

In 1992 bedacht de Britse wetenschapper A.J. Fielding de metafoor van 'de roltrap'. Hiermee beschreef hij het fenomeen van de trek van jongeren naar de stad om er te gaan studeren of de eerste stappen in hun carrière te zetten (de roltrap opstappen); die daarna hun positie op de arbeids- en woningmarkt verbeteren (met de roltrap omhoog); en uiteindelijk de stad verlaten en – vaak in het kader van gezinsvorming – naar een randgemeente of groeikern verhuizen (de roltrap afstappen).

Fieldings metafoor leent zich in de Nederlandse context uitstekend voor een beschrijving van de bevolkingsontwikkeling van de vier grote steden en diverse universiteitssteden (met Groningen voorop). Ook na 2008, de jaren van de economische crisis, blijven de grote steden en universiteitssteden met hun 'roltrapfunctie' een grote aantrekkingskracht uitoefenen op jongeren. Het 'afstappen van de roltrap' lijkt in de laatste jaren echter te stagneren; afgestudeerden trekken niet meer zo vaak weg,

maar blijven wonen in de stad. Deze ontwikkeling hangt nauw samen met het lokale beleid om goed opgeleide en koopkrachtige jongeren te behouden voor de stad. Onderdeel van dit beleid zijn de herstructurering van oude woonwijken en de bouw van Vinex-wijken aan de rand van de stad; hier

zijn woningen gebouwd die ook voor gezinnen genoeg ruimte bieden. Doordat de stad populairder is geworden als woonplaats, wordt er minder verhuisd naar de omliggende groeikernen. Zo neemt de verhuisstroom van Amsterdam naar Almere al ruim tien jaar gestaag af.

Ook bij veel andere groeikernen is de toestroom van jonge gezinnen grotendeels opgedroogd. De grote steden blijven naar verwachting in de komende decennia sterk groeien. Woningen of geen woningen, de jongeren blijven komen; nieuwe woonvormen zoals (studenten)-containerwoningen nemen mede daardoor toe in populariteit. Daarnaast wordt er vaker samengewoond in hetzelfde pand, en wordt er nog een flink aantal woningen bij gebouwd. De groeikernen zijn grotendeels 'uitgegroeid'.